

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **H. V.**,
bytem X
zastoupené obecným zmocněncem X,
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 22. 12. 2020, č. j. MPSV-2020/173352-421/1

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se náhrada nákladů řízení nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včasné podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo podle ustanovení § 90 odst. 5

zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně (dále též „správní orgán I. stupně“ nebo „úřad práce“) ze dne 13. 7. 2020,

č. j. BMA-7632/2019-A1 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že se žalobkyni přiznává podpora v nezaměstnanosti podle ustanovení § 39 odst. 1, § 41 odst. 2 a odst. 3, § 42 odst. 1, § 43 odst. 1 písm. a) a odst. 2, § 50 odst. 5 a § 51 odst. 1 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, a to ode dne 7. 6. 2019 ve výši 4 684 Kč měsíčně po dobu prvních svou měsíců, ve výši 3 747 Kč měsíčně po dobu dalších dvou měsíců a ve výši 3 435 Kč po zbývajících podpůrných dobou. Podpora v nezaměstnanosti byla přiznána na dobu 5 měsíců.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaný shrnul ve svém rozhodnutí obsah správního spisu a průběh předchozího řízení.
4. Žalovaný se neztotožnil s tvrzením žalobkyně, která namítala, že se v novém projednání věci před správním orgánem I. stupně nezměnil obsah spisu oproti předchozímu. Správní orgán I. stupně doplnil informace týkající se zdravotního pojištění a důchodového pojištění žalobkyně. Rovněž se obrátil přípisem na žalobkyni i na jejího zmocněnce, aby uvedli, v jakém období a v jakém rozsahu pečovali o dceru T. V. Výzva byla žalobkyni nesprávně doručována, a to přímo žalobkyni namísto zmocněnci. Zmocněnci byla výzva doručena a byl rovněž vyrozuměn o tom, že stejná výzva byla učiněna i vůči žalobkyni. Podle názoru žalovaného nesprávné doručování bylo tímto zhojeno. Zmocněnec následně nereagoval na výzvy ani ve vztahu k jeho osobě, ani ve vztahu k osobě žalobkyně, tedy neuvedl dobu, po kterou pečoval osobně o dceru. Závěr, že o dceru v období 4. 6. 2019 – 6. 6. 2019 pečovala žalobkyně, tak neměl žalovaný za vyvrácený. Žalobkyně tuto skutečnost rozporovala, avšak nepravdivost závěru správního orgánu I. stupně ani na výzvu nedoložila.
5. Žalobkyně namítala, že byla od 1. 5. 2018 zaměstnána a hradila sociální pojištění. K tomu žalovaný uvedl, že podle evidenčního listu důchodového pojištění za rok 2018 nezískala dobu důchodového pojištění.
6. Žalovaný neakceptoval ani námitku podjatosti úřední osoby Ing. P. O., neboť ředitel úřadu práce usnesením rozhodl o tom, že Ing. O. není vyloučen z projednávání a rozhodování ve správním řízení ve věci žalobkyně. K námitce nezákonného nakládání se správním spisem, v němž činil úkony Mgr. M. M., který nebyl oprávněnou úřední osobou, žalovaný uvedl, že tato vada neměla vliv na správnost napadeného rozhodnutí. Formální pochybení správního orgánu I. stupně bylo zhojeno přípisem, v němž bylo dodatečně sděleno, že i Mgr. M. je oprávněnou úřední osobou.
7. Žalobkyně odkazovala na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 91/2013 – 47. K tomu žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně v novém projednání vyzval žalobkyni prostřednictvím jejího zmocněnce k doplnění jeho tvrzení o tom, v jakém období a rozsahu pečoval o dceru, aby mohlo být najisto postaveno skutkové zjištění, z něhož vyplývá hodnocení sporné doby. Žalovaný pak byl toho názoru, že úřad práce učinil dostatečná skutková zjištění, aby mohl přistoupit k hodnocení období 4. 6. – 6. 6. 2019 pro účely stanovení výše podpory v nezaměstnanosti. Řízení o podpoře v nezaměstnanosti je řízením o žádosti a byla-li žalobkyně v řízení pasivní a nedoložila

důkazy, že v období 4. 6. – 6. 6. 2019 osobně o dítě nepečovala, jde tato skutečnost k její tíži.

III. Žaloba

8. Žalobkyně předně shrnula průběh správního řízení a skutkový stav.
9. Dále žalobkyně uvedla podstatu problému, totiž kdyby nebyla matkou dítěte mladšího 4 let, žádný problém by nenastal. Žalovaný i správní orgán I. stupně měli za to, že jako žena – matka dítěte do 4 let věku – musela uvedené 3 dny pečovat o toto dítě. A nejen, že pečovala jako rodič, ale navíc musela v těchto dnech konat i osobní péči, tedy výlučné právo určené pro jednoho z rodičů a postavené zákonodárcem na roveň zaměstnání. Tuto výhodu však rodiče dítěte ve věku do 4 let rodiče čerpat nemusí. Otázka pak zní, zda tuto osobní péči může konat osoba, která ráno předá dítě do mateřské školy a jede 70 km do zaměstnání, které koná v obvyklém rozsahu, odpoledne jede 70 km zpět a dítě v mateřské škole vyzvedne. Podle názoru žalobkyně nikoliv.
10. Rovněž by problém nenastal, kdyby žalobkyně na úřad práce dorazila ve čtvrtek, nebo kdyby ve čtvrtek poslala žádost poštou. Žalobkyně se pokusila dostavit na úřad práce 3. den od skončení zaměstnání, tj. ve čtvrtek, tento den však měl úřad práce úřední hodiny do 11:00 hod. Proto žalobkyně dorazila na úřad práce znovu v pátek v 8:00 hod. Žalobkyně považuje zákonnou sankci v podobě ztráty podpory za úterý až čtvrtek kvůli tomu, že se nestihla ve čtvrtek dostavit o 30 minut rychleji, za neakceptovatelnou.
11. Žalobkyně dále uvedla, že v řízení rozhodovala podjatá úřední osoba, a to Ing. O., který se měl sám vyloučit s ohledem na to, že vystupuje v pozici podezřelého z trestného činu a žalobkyně byla v pozici oznamovatele. Se spisem dále bylo nezákonně nakládáno, neboť ve spise činil úkony Mgr. M., jež nebyl oprávněnou úřední osobou.
12. Ve správním spise bylo doloženo prohlášení žalobkyně, že o dítě pečovala do 30. 4. 2018, což je doloženo i vyplácením rodičovského příspěvku. Ve spise je doloženo i to, že žalobkyně byla od 1. 5. 2018 zaměstnána a hradila sociální pojištění. Správní orgány tuto časovou souvislost ignorují a tvrdí, že není jasné, co žalobkyně po 30. 4. 2018 dělala a toto nedoložila. K doložení těchto skutečností však žalobkyni nikdo nevyzval.
13. Ve správním spise jsou dále založeny výzvy k doložení péče adresované žalobkyni a současně obdobné výzvy zmocněnci jakožto otci T. V.. Žalobkyni nebyly výzvy nikdy doručeny. Výzvy vůči otci jsou neúčinné, neboť není účastníkem řízení a není povinen na takovou výzvu vůbec reagovat. V textu výzvy se navíc správní orgán I. stupně nedotazoval výslovně na osobní péči o dítě, ale pouze na péči o dítě. Výzvy tak byly nezákonné pro svůj obsah, neboť se tázaly na věci nepodstatné pro řízení a správní orgány překračovaly svou pravomoc.
14. Žalobkyně dále nesouhlasila s argumentací správních orgánů rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2014, č. j. 3 Ads 91/2013 – 47. Podle názoru žalobkyně správní orgány toto rozhodnutí zcela ignorovaly. V případě stěžovatelky totiž bylo doloženo, že po většinu času mezi posledním zaměstnáním a svojí registrací na úřadu práce byla u zdravotní pojišťovny vedena jako rodič osobně pečující o dítě, což pro žalobkyni neplatí. Podle citovaného rozsudku správní orgán I. stupně vůbec neměl žádat informace od Všeobecné zdravotní pojišťovny, neboť ani potvrzení, že byla stěžovatelka jako osoba osobně pečující o dítě, nebylo pro Nejvyšší správní soud dostatečným

důkazem. Dále pak žalobkyně upozornila, že v jejím případě byla doba státního pojištění do 31. 3. 2019, tedy předcházela poslednímu odpracovanému období v délce trvání 64 dní a míjí se tedy se sporným obdobím od 4. 6. do 6. 6. 2019.

15. Na závěr žalobkyně namítla, že správní orgány se dopustily protiústavní diskriminace matek, jelikož výkladem práva plyne pro matky dětí do 4 let věku 35krát vyšší sankce za nedodržení lhůty 3 pracovních dní k podání žádosti o příspěvek v nezaměstnanosti. I kdyby žalobkyně o dítě osobně pečovala, tak by rozdíl ve výši příspěvku v nezaměstnanosti byl diskriminační. Dále správní orgán I. stupně svým rozhodnutím porušil Ústavu ČR, jež zaručuje shodné postavení mužů a žen v dnešní společnosti.
16. Žalobkyně se nadto domáhala, aby krajský soud přezkoumal procesní rozhodnutí, jímž bylo odepřeno prominutí zmeškání lhůty pro evidenci na úřadu práce. Prominutí zmeškání lhůty by zcela zvrátilo následek rozhodnutí a zabránilo neadekvátním důsledkům daného zmeškání.
17. Napadené rozhodnutí žalobkyně považuje za nezákonné a věcně nesprávné, zejména proto, že žalovaný nesprávně posoudil § 41 zákona o zaměstnanosti, nesprávně vyložil osobní péči o dítě a svévolně a extenzivně využil prohlášení žalobkyně, že osobně pečovala o dítě do 30. 4. 2018 i na období června 2019, přičemž souvisejícími událostmi mezi těmito obdobími se vůbec nezabýval.
18. S ohledem na výše uvedené žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

19. Žalovaný ve svém vyjádření především uvedl následující.
20. Ve vztahu k posuzování a hodnocení náhradní doby zaměstnání v podobě osobní péče o dítě ve věku do 4 let a námitkám žalobkyně, že se správní orgány vůbec nezabývaly tím, zda pečovat mohla, žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2014, č. j. 3 Ads 91/2013 – 47. Nejvyšší správní soud vyslovil názor, že systém poskytování podpory v nezaměstnanosti je propojen se systémem důchodového pojištění. Náhradní doby zaměstnání podle § 41 odst. 3 zákona o zaměstnanosti svým obsahem odpovídají náhradním dobám pojištění podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, od nichž se v některých případech odlišují svým rozsahem. Osobní péče o dítě ve věku do 4 let je hodnocena jako náhradní doba zaměstnání a zároveň jako náhradní doba důchodového pojištění. Při řešení sporné otázky je pak potřeba vycházet analogicky z úpravy zákona o důchodovém pojištění a navazující úpravy v zákoně č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Náhradní dobu za dobu péče o dítě pak lze započítat ženě a od 1. 1. 1996 i muži, a to vlastnímu otci dítěte na základě čestného prohlášení. V posuzovaném případě pak stěžovatelka nedostala prostor k doplnění svých tvrzení a předložení čestného prohlášení, což však není případ žalobkyně.
21. Žalobkyně byla informována o tom, že byla vyzvána k uvedení, v jakém období a v jakém rozsahu pečovala o dítě T. V., ačkoliv samotná výzva byla doručována přímo žalobkyni a nikoliv zmocněnci. Zmocněnec žalobkyně byl přípisem úřadu práce prokazatelně vyzvořen o tom, že je potřeba došetřit a upřesnit dobu péče o dítě, a to jak u žalobkyně, tak u něj. Na přípisu však nereagoval. Námitky, že se výzva netýče na

osobní péči o dítě, ale pouze na péči o dítě, se žalovanému jeví účelové. Žalobkyni bylo totiž zcela zjevné, co úřad práce požaduje. Tvrzení, že výzvy vůči otci dítěte jsou neúčinné, když otec není účastníkem řízení, je v rozporu s ustanovením § 147b zákona o zaměstnanosti, na základě něhož mají mj. fyzické osoby povinnost sdělovat na výzvu úřadu práce bezodkladně a bezplatně rozhodné údaje. Pro posouzení věci je však především rozhodné, že na výzvu nereagovala žalobkyně.

22. V rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 3 Ads 37/2003 – 49 se Nejvyšší správní soud věnoval výkladu osobní péče pro hodnocení nároku na starobní důchod a konstatoval, že pro přiznání nároku na důchod zákon o důchodovém pojištění požaduje soustavnou osobní péči o dítě, alespoň po dobu 10 roků, která nemohla být naplněna, pokud byl syn soudem svěřen do péče otce.
23. O uvedené rozsudky žalovaný opřel svůj závěr, že žalobkyně o své dítě mladší 4 let osobně pečovala. Do žádosti o zprostředkování zaměstnání žalobkyně zapsala, že má v péči dceru T. V., v řízení nenaznačila, že by dítě bylo pouze v péči otce. Podáním odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí rozporovala závěr, že by o dceru v období před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání osobně pečovala. V rámci došetřování skutkového stavu věci byl zmocněnec žalobkyně vyrozuměn o tom, že žalobkyně byla vyzvána k uvedení doby péče o dceru. Žalobkyně na výzvy nereagovala a neprokázala, že by o dceru pečoval její otec, či jiným způsobem doložila, že o dceru nepečovala. Zda dcera navštěvovala mateřskou školu, je podle žalovaného bez jakéhokoli vlivu.
24. K namítané nečinnosti žalovaný uvedl, že ačkoliv rozhodnutí úřadu práce nebylo vydáno ve lhůtách podle správního řádu, toto procesní pochybení nezakládá nezákonnost samotného rozhodnutí. Stran námitky, že v řízení rozhodovala podjatá úřední osoba, žalovaný konstatoval, že o námitce bylo rozhodnuto úřadem práce usnesením, které bylo poté potvrzeno žalovaným rozhodnutím o odvolání. Pochybení ohledně oprávněné úřední osoby Mgr. M. bylo dodatečně zhojeno tím, že byl Mgr. M. doplněn do soupisu oprávněných úředních osob.
25. Žalovaný považuje za lichou i námitku, že by se muž – otec za stejných skutkových okolností do této situace nedostal. Pokud by byl otec ve stejné situaci jako matka a osobně pečoval o dítě naposledy před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání, rovněž by mu byla přiznána podpora v nezaměstnanosti pomocí tzv. násobků z průměrné mzdy v národním hospodářství. K polemice o diskriminaci matek žalovaný zdůraznil, že pokud by náhradní doba péče o dítě ve věku do 4 let neexistovala, žalobkyně by nárok na podporu v nezaměstnanosti neměla vůbec. Žalobkyně právě díky zápočtu náhradní doby zaměstnání splnila podmínku § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, neboť v rozhodném období získala výdělečnou činností jen dobu důchodového pojištění v délce 3 měsíců a 27 dnů.
26. V návaznosti na to žalovaný poukázal na rozsudek ze dne 7. 9. 2016, č. j. 7 Ads 90/2016 – 23, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že okamžik zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání je rozhodný pro určení rozhodného období a pro stanovení výše podpory. Právní úprava neumožňuje správnímu orgánu úvahu, zda je započtení určitého časového úseku do náhradní doby nutné či nikoliv. Správní orgán v tomto případě postupuje objektivně, stanoví ke dni zařazení uchazeče o zaměstnání rozhodné období a posoudí splnění podmínek pro přiznání podpory. V posuzovaném případě Nejvyšší

správní soud pak uzavřel, že stěžovatelka splnila podmínku celkové doby předchozího zaměstnání až započtením náhradní doby zaměstnání. Z doby péče o dítě ve věku do 4 let, která musela být pro posouzení nároku započtena, nelze vyjímát žádná časová období. Skutečnost, že byl úřad práce uzavřen a žalobkyně nestihla lhůtu 3 pracovních dní pro podání žádosti o zprostředkování zaměstnání, je podle zákona o zaměstnanosti irelevantní a nemůže mít vliv na datum zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání.

27. Žalovaný proto trvá na svém závěru, že výše podpory musela být žalobkyni stanovena z násobků průměrné mzdy v národním hospodářství, a to s odkazem na skutečnost, že žalobkyně splnila podmínku doby předchozího zaměstnání započtením náhradní doby a tato doba se považuje za poslední zaměstnání.
28. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Replika žalobkyně

29. V replice žalobkyně především uvedla následující.
30. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že osobní péči o dítě lze konat, i když dítě navštěvuje mateřskou školu v celodenním režimu. Neuvedl, co si pod touto péčí představuje a proč by tato péče měla náležet jen jednomu z rodičů, přesněji jen matce.
31. Žalovaný sice citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu, jež spojuje osobní péči dle zákona o zaměstnanosti s osobní péčí uplatňovanou v rámci důchodového pojištění. Zcela však ignoroval, že v případě žalobkyně si sám několikrát ověřil a založil do spisu, že žalobkyně toto v roce 2019 vůbec neuplatnila.
32. Žalovaný se podle názoru žalobkyně dozal k diskriminaci podle pohlaví, když uvádí, že doba se počítá ženám a mužům pouze výjimečně. Žalovaný nepochopil princip diskriminace a zjevně ji dále uplatňuje. Věta v rozsudku Nejvyššího správního soudu o tom, že doba péče o dítě se tradičně hodnotila jako náhradní doba pouze ženám, byla pouze historickým exkurzem a nikoliv návodem.

VI. Průběh ústního jednání

33. Krajský soud nařídil ve věci na den 25. 5. 2023 ústní jednání.
34. Zmocněnec žalobkyně konstatoval, že rozhodováním úřadu práce dochází k diskriminaci a předmětem soudního řízení tak je otázka, zda úřad práce vyložil správně právní předpisy a tyto jsou proto v rozporu s Ústavou ČR, nebo zda daný výklad provedl špatně a tedy ústavně nekonformně. V obecné rovině podpora v nezaměstnanosti je zásluhovou či pojistnou dávkou a je vázána na předchozí činnost žadatele. Přístup správního orgánu by měl odpovídat zásadám správního práva, tj. měl by dostatečně žadatele poučit či mu být nápomocen, což se v nyní posuzovaném případě nestalo. Úřad práce se dopustil diskriminace, když předpokládal, že žena, která má dítě do věku 4 let, by neměla pracovat. Dále zmocněnec shrnul pracovní historii žalobkyně. Rovněž zdůraznil, že všechny děti žalobkyně nastoupily do mateřské školy kolem 3 let jejich věku. Dcera T. nastoupila do mateřské školy 1. 2. 2019 na celodenní docházku, žalobkyně nastoupila na plný pracovní úvazek dne 1. 4. 2019 a dojížděla denně do Prostějova. Žalobkyně však i v průběhu osobní péče o všechny své děti nadále pracovala u svého původního zaměstnavatele. Péči o děti si vždy dělili se zmocněncem, který je vyzvedával odpoledne v mateřské škole. 3. 6. 2019 žalobkyně ukončila svůj pracovní

poměr dohodou, o tom však ani den předem neměla ponětí. Žalobkyně nevěděla, co má v dané situaci dělat. Dne 6. 6. 2019 si v Prostějově převzala potřebné dokumenty a jela zpět do Brna na úřad práce, který však již měl zavřeno. Proto se dostavila následující den 7. 6. 2019 a domnívala se, že s ohledem na její historii a zásluhovost dávky jí bude správný orgán nápomocen. Žalobkyně se proto nestihla dostavit na úřad práce 3. den po skončení zaměstnání. Výklad úřadu práce pak je, že u všech žadatelů by bylo sankcí to, že by obdrželi podporu v nezaměstnanosti až ode dne podání žádosti, kromě matek dětí mladších 4 let, které výhradně musí pečovat o dítě každý jednotlivý den. Úřad práce pak nechává matky automaticky podepsat čestné prohlášení o péči o dítě ve věku do 4 let. Žalobkyně přitom nebyla komplexně poučena o svých právech a povinnostech. Základní poučení uchazeče o zaměstnání je obecné a není komplexní, dostatečné poučení není ani součástí čestného prohlášení pro posouzení péče o dítě. Podle názoru zmocněnce pak ve správním řízení mohlo dojít k prominutí zmeškání lhůty, které bylo zamítnuto. Také mohlo dojít ke zmírnění tvrdosti zákona, neboť žalobkyně zmeškala lhůtu pro podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti jen o 8 hodin. Dále je podle názoru zmocněnce podstatné, že když dcera byla 8 hodin v mateřské škole, nebylo možné konat osobní péči o dítě. Je i otázkou, zda je dáno pouze právo či povinnost uplatňovat osobní péči o dítě ve věku do 4 let. Žalobkyně přitom péči o dceru ukončila dne 30. 4. 2018, následující měsíc už vykazovala příslušné odvody do důchodového systému. Pokud žalovaný vyložil zákon správně, tj. že každá žena, která je matkou dítěte ve věku do 4 let, musí osobní péči uplatnit a udělá to i bez opory ve spisu, je to podle názoru zmocněnce diskriminační, a v rozporu s Ústavou ČR, Listinou základních práv a svobod a mezinárodními úmluvami.

35. Žalovaný především odkázal na vyjádření k žalobě. Co se týče diskriminace, tak v případě muže by úřad práce nepostupoval za stejných podmínek odlišně. Pokud uchazeč o zaměstnání získal zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu alespoň 12 měsíců, tak se vůbec k náhradním dobám nepřihlíží. Úřad práce se v novém projednání pokoušel zjistit, jakým způsobem byla péče o dítě uplatňována ze strany rodičů. Vždy platí, že rodiče o děti ze zákona pečují, náhradní dobu podle zákona o důchodovém pojištění či zákona o zaměstnanosti může uplatnit pouze jeden z nich. Tuto náhradní dobu uplatňovala žalobkyně v rámci žádosti o podporu v nezaměstnanosti, proto úřad práce i žalovaný předpokládali, že tato doba trvala. Pokud žalobkyně ani její zmocněnec nereagovali na výzvu, kdo a jakým způsobem v inkriminovaných třech dnech o dítě pečoval, pak byl shledán postup úřadu práce jako správný, protože nebylo doloženo, že by pečoval druhý rodič. Výklad zmocněnce, že v případě, kdy je dítě v mateřské škole, k péči nedochází, by znamenal, že by řada rodičů nemohla uplatňovat náhradní dobu v situaci, kdy je dítě v mateřské škole, avšak zákon o důchodovém pojištění ani zákon o zaměstnanosti to takto nepředjímá. Žalovaný si je vědom, že výzva nebyla řádně doručována přímo zmocněnci. S ohledem na řádné doručení vyrozumění o výzvě zmocněnci tato vada nemá vliv na správnost rozhodnutí.
36. Zmocněnec žalobkyně reagoval na vyjádření žalovaného ohledně náhradní doby stanovené v zákoně o důchodovém pojištění. Osobní péče o dítě je stanovena i v jiných zákonech, v nichž je vyloučena osobní péče a její uplatnění v případě, kdy dítě navštěvuje mateřskou školu na více než 4,5 hodiny denně. Předání dítěte do péče dalším blízkým osobám se však stále považuje za osobní péči. V rámci závěrečného návrhu zmocněnec žalobkyně trval na tom, aby soud zrušil napadené i prvostupňové rozhodnutí pro nezákonnost. Výzva žalobkyni z roku 2020 byla nesmyslná, neboť vše bylo dostatečně

doloženo již v roce 2019. Žádný předpis nenařizuje třetím osobám, aby se v rámci správního řízení vyjadřovaly, pokud nejsou účastníkem řízení. Výzva z roku 2020 tak byla pouze úmyslným zdržováním řízení. Způsob doručování v průběhu řízení také byl velmi svérázný. Zmocněnec trvá na tom, že není dána povinnost, aby v konkrétním dni byla určena konkrétní osoba, která osobní péči o dítě vykonává. Nelze nikomu nařídít, aby uplatnil toto právo v konkrétním dni, popř. aby se domluvil, kdo takové právo v daný den uplatní.

37. Žalovaný závěrem uvedl, že žaloba je nedůvodná a zopakoval, že povinnost třetích osob sdělovat údaje pro účely vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání či nároku na podporu v nezaměstnanosti vyplývá z ustanovení § 147b zákona o zaměstnanosti, jak uvedl již ve svém vyjádření k žalobě.

VII. Posouzení věci krajským soudem

38. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
39. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
40. Po řádném posouzení žalobních námitek dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná.
41. Ze správního spisu správního orgánu I. stupně a žalovaného zjistil krajský soud následující skutečnosti.
42. Žalobkyně dne 7. 6. 2019 podala na úřadu práce žádost o zprostředkování zaměstnání a o podporu v nezaměstnanosti. Do žádosti uvedla, že byla od 1. 9. 1999 do 3. 6. 2019 zaměstnána u společnosti C. a.s. Ze správního spisu dále vyplývá, že žalobkyně dne 19. 6. 2019 podepsala čestné prohlášení „Pro posouzení péče o dítě do 4 let“, že pečovala o dítě T. V. od 13. 4. 2016 doposud. Do protokolu na ústním jednání dne 24. 7. 2019 doplnila čestné prohlášení tak, že se doplňuje datum „do 30. 4. 2018“. Rodičovský příspěvek pobírala od 1. 10. 2016 do 30. 4. 2018, neboť dne 30. 4. 2018 žalobkyni zanikl nárok na dávku z důvodu vyplacení celkové částky. Následně byla žalobkyně vyzvána k objasnění rozporu. Podáním ze dne 21. 8. 2019 předložil otec T. V. a současně zmocněnec žalobkyně P. V. čestné prohlášení „Pro posouzení péče o dítě do 4 let“, že o dceru pečoval v době od 13. 4. 2016 doposud. Rozpor v tom, zda o dítě pečovala žalobkyně či jeho otec, pak nebyl na následnou výzvu úřadu práce odstraněn. Z informací poskytnutých Českou správou sociálního zabezpečení dále vyplynulo, že žalobkyně byla důchodově pojištěna v období od 1. 4. 2019 do 3. 6. 2019, od 1. 6. 2017 do 30. 6. 2017, od 1. 5. 2018 do 31. 5. 2018 a od 1. 5. 2019 do 31. 5. 2019, v mezidobí z titulu zaměstnání či jiné výdělečné činnosti pojištěna nebyla (soud uvádí období rozhodná pro nárok na podporu v nezaměstnanosti, tj. zpětně 2 roky od podání žádosti).
43. Úřad práce rozhodl o žádosti žalobkyně dne 16. 10. 2019, proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání. Žalovaný rozhodnutím o odvolání ze dne 24. 1. 2020

rozhodnutí úřadu práce zrušil a věc vrátil k novému projednání, a to z důvodu, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav.

44. V rámci nového projednání pak úřad práce doplnil správní spis o sdělení Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 21. 2. 2020, z něhož vyplývá, že žalobkyně byla v rozhodném období zařazena v kategorii OSVČ od 1. 1. 2013 do 2. 6. 2019 a v kategorii mateřská dovolená a rodičovský příspěvek od 15. 3. 2016 od 31. 3. 2019. Jako osoba samostatně výdělečně činná byla u Městské správy sociálního zabezpečení Brno vedena od 1. 1. 2013 do 2. 6. 2019, přičemž nebylo možné posoudit účast na důchodovém pojištění za rok 2019 z důvodu nepodaného přehledu o příjmech a výdajích, jak vyplývá z potvrzení ze dne 25. 2. 2020.
45. Úřad práce dále v novém projednání přistoupil k výzvě zmocněnci ze dne 27. 2. 2020, aby uvedl, v jakém období a v jakém rozsahu pečoval o T. V. Výzva mu byla doručena do vlastních rukou dne 6. 3. 2020. Výzva totožného znění ze dne 27. 2. 2020 byla zaslána i přímo žalobkyni, žalobkyně si písemnost nevyzvedla. Rovněž byl žalobkyni zaslán přípis ze dne 27. 2. 2020, v němž byla mj. informována o tom, že ona i její zmocněnec byli vyzváni ke sdělení, v jakém období a v jakém rozsahu pečovali o T. V.. Přípis byl doručen do vlastních rukou zmocněnce dne 6. 3. 2020. Totožný přípis byl zmocněnci opětovně doručen do vlastních rukou dne 27. 5. 2020, stejně tak opětovná výzva týkající se období a rozsahu péče o T. V. Výzva byla doručována i přímo žalobkyni, zásilka byla vložena do schránky dne 9. 6. 2020. Poté úřad práce vydal prvostupňové rozhodnutí.
46. Krajský soud dále považuje za potřebné shrnout právní úpravu vztahující se k nároku na podporu v nezaměstnanosti.
47. Podle ustanovení § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti *nárok na podporu v nezaměstnanosti má uchazeč o zaměstnání, který získal v rozhodném období (§ 41) zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu v délce alespoň 12 měsíců; překrývají-li se doby důchodového pojištění, započítávají se jen jednou.*
48. Podle ustanovení § 41 odst. 1 zákona o zaměstnanosti *rozhodným obdobím pro posuzování nároků na podporu v nezaměstnanosti a podporu při requalifikaci jsou poslední 2 roky před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání.*
49. Podle ustanovení § 41 odst. 2 zákona o zaměstnanosti *není-li splněna podmínka stanovená v § 39 odst. 1 písm. a) předchozím zaměstnáním, lze tuto podmínku splnit i započtením náhradní doby zaměstnání. Do předchozího zaměstnání se nezapočítává doba důchodového pojištění získaná zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností v době vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání (§ 25 odst. 1 a 3) a krátkodobým zaměstnáním. Překrývají-li se doba důchodového pojištění získaná zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností a náhradní doba zaměstnání, započítává se do předchozího zaměstnání přednostně doba důchodového pojištění získaná zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností.*
50. Podle ustanovení § 41 odst. 3 písm. c) zákona o zaměstnanosti *za náhradní dobu zaměstnání se považuje doba osobní péče o dítě ve věku do 4 let.*
51. Podle ustanovení § 42 odst. 2 věty první zákona o zaměstnanosti *skutečnosti rozhodné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti je uchazeč o zaměstnání povinen doložit krajské pobočce Úřadu práce, a to například evidenčním listem důchodového pojištění, potvrzením o zaměstnání, potvrzením o výši průměrného výdělku, dokladem o výkonu jiné*

výdělečné činnosti, u osoby samostatně výdělečně činné potvrzením o době trvání účasti na důchodovém pojištění a o vyměřovacím základu pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pokud si tyto skutečnosti nemůže Úřad práce podle odstavce 3 zjistit sám; změny těchto skutečností je povinen písemně oznámit krajské pobočce Úřadu práce nejpozději do 8 kalendářních dnů.

52. Podle ustanovení § 42 odst. 4 zákona o zaměstnanosti (v původním znění zákona § 42 odst. 3) *jestliže uchazeč o zaměstnání požádá o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti nejpozději do 3 pracovních dnů po skončení zaměstnání nebo jiných činností uvedených v § 25 odst. 1 nebo činností, které jsou podle § 41 odst. 3 považovány za náhradní doby zaměstnání, přizná se podpora v nezaměstnanosti ode dne následujícího po skončení zaměstnání nebo uvedených činností.*
53. Podle ustanovení § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti *podpora v nezaměstnanosti se uchazeči stanoví za první 2 měsíce ve výši 0,15násobku, další 2 měsíce ve výši 0,12násobku a po zbývající podpůrní dobu 0,11násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byla podána žádost o tuto podporu, jestliže splnil podmínku doby předchozího zaměstnání [§ 39 odst. 1 písm. a)] započtením náhradní doby a tato doba se posuzuje jako poslední zaměstnání.*
54. V prvé řadě se krajský soud vyjádří ke zmeškání lhůty podle ustanovení § 42 odst. 4 zákona o zaměstnanosti. Není sporu o tom, že žalobkyně ukončila pracovní poměr dohodou ke dni 3. 6. 2019 a že žádost o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání a o podporu v nezaměstnanosti podala osobně na úřadu práce dne 7. 6. 2019, tj. čtvrtý pracovní den po skončení zaměstnání. Důsledek stanoví zákon jednoznačně, tedy podpora v nezaměstnanosti nebude v takovém případě vyplácena ode dne následujícího po skončení zaměstnání.
55. Důvody, proč žalobkyně nestihla požádat o podporu v nezaměstnanosti ve lhůtě 3 pracovních dnů od skončení zaměstnání, jsou druhořadé. Jedná se o hmotněprávní lhůtu, jejíž běh je stanoven zákonem o zaměstnanosti k uplatnění práva, které je dáno uchazeči o zaměstnání. Lhůta je preklusivní a v případě neuplatnění práva ji nelze navracet ani prominout její zmeškání. Pokud uchazeč o zaměstnání právo v této lhůtě neuplatní, přichází o benefit stanovený § 42 odst. 4 zákona o zaměstnanosti. To mu však nebrání uplatnit své právo později, ovšem s tím rozdílem, že podpora v nezaměstnanosti bude vyplácena nikoliv ode dne následujícího po skončení zaměstnání, ale až ode dne podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti.
56. Zmeškání lhůty pro podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti posoudil žalovaný v souladu se zákonem, když konstatoval, že se jedná o lhůtu hmotněprávní a nikoliv procesní. Institut prominutí zmeškání úkonu podle ustanovení § 41 správního řádu se pak vztahuje toliko na procesní lhůty, nebylo tedy možné aplikovat prominutí zmeškání lhůty k hmotněprávnímu úkonu. I přesto, že to v daném případě není relevantní, se krajský soud shoduje i s názorem žalovaného v tom směru, že žalobkyně neuvedla důvody pro zmeškání lhůty natolik závažné, které by jí bránily podat žádost o zprostředkování zaměstnání a o podporu v nezaměstnanosti dříve než 4. den po skončení posledního zaměstnání.
57. Se zmeškáním lhůty podle § 42 odst. 4 zákona o zaměstnanosti se dále pojí otázka, jakým způsobem v případě žalobkyně hodnotit dny mezi skončením zaměstnání a podáním žádosti o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání a o podporu v nezaměstnanosti.

Jak bylo uvedeno již výše, dodržení lhůty má vliv na to, zda bude podpora v nezaměstnanosti vyplácena od prvního dne nezaměstnanosti či až ode dne žádosti. Pokud mezi dnem skončení zaměstnání a podáním žádosti uplyne doba delší než 3 dny, je nutné toto období nějakým způsobem posoudit. Tedy pokud, stejně jako žalobkyně, učiní rodič dítěte ve věku do 4 let čestné prohlášení, že o toto dítě osobně pečuje, pak je možné mezidobí od ukončení zaměstnání do podání žádosti o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání a o podporu v nezaměstnanosti hodnotit jako náhradní dobu zaměstnání. Na uplatnění náhradní doby má přitom rodič dítěte ve věku do 4 let nárok, přičemž náhradní doba se poté započítává i do rozhodného období před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání a pro stanovení výše podpory v nezaměstnanosti.

58. Správní orgány přitom nemají volnou úvahu o tom, které úseky z rozhodného období pro posouzení výše podpory v nezaměstnanosti zařadí či nezařadí. Datum, ke kterému je uchazeč o zaměstnání zařazen do evidence, je proto naprosto zásadní pro určení rozhodného období a následně pro stanovení výše podpory v nezaměstnanosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 7 Ads 90/2016 – 23). Žalobkyně požádala o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání a o podporu v nezaměstnanosti dne 7. 6. 2019, tj. až čtvrtý den po ukončení pracovního poměru, proto je k tomuto datu nutné posuzovat poslední ukončené zaměstnání či náhradní dobu zaměstnání.
59. Pro projednávanou věc je podstatné, že pracovní poměr žalobkyně byl ukončen dohodou ke dni 3. 6. 2019 a do evidence uchazečů o zaměstnání byla zařazena ke dni 7. 6. 2019, tj. čtvrtý den po skončení pracovního poměru. Současně žalobkyně správnímu orgánu I. stupně předložila čestné prohlášení, že pečuje o dítě ve věku do 4 let, T. V., a to „od 13. 4. 2016 doposud“, přičemž toto čestné prohlášení bylo až dodatečně doplněno o datum „do 30. 4. 2018“. Následně bylo předloženo čestné prohlášení o tom, že o dítě pečuje jeho otec, P. V., a to „od 13. 4. 2016 doposud“. V novém projednání věci pak byla žalobkyně vyzvána k odstranění rozporů ohledně péče o toto dítě. Rozpor však nebyl v průběhu správního řízení odstraněn, a to ani na výzvu. Výzva byla chybně doručována žalobkyni, a nikoliv jejímu zmocněnci. Z průběhu dalšího řízení je však naprosto zřejmé, že o výzvě věděla ona i její zmocněnec, neboť totožná výzva k odstranění rozporů byla doručena i jejímu manželovi a současně zmocněnci v jedné osobě. Přesto se nepodařilo rozpor týkající se péče o T. V. odstranit.
60. Podle názoru soudu pak rozpor v tom, kdo v předmětném období osobně pečoval o T. V., nastolila zejména sama žalobkyně a její zmocněnec, a to protichůdnými čestnými prohlášeními týkajícími se péče o dítě. S čestnými prohlášeními je pak rozporný i přehled Všeobecné zdravotní pojišťovny, podle něhož byla žalobkyně pojištěna v kategorii mateřská dovolená a rodičovský příspěvek od 15. 3. 2016 od 31. 3. 2019. Byť původně ze vzoru čestného prohlášení nebylo zcela zjevné, že se mělo jednat o osobní péči o dítě, v průběhu správního řízení byla tato skutečnost upřesněna a žalobkyni i jejímu zmocněnci bylo známo, že pro úřad práce je podstatná informace o osobní péči. Následné rozporování toho, zda se má jednat o běžnou péči o dítě ve smyslu obecných rodičovských povinností či o osobní péči ve smyslu právní úpravy o důchodovém pojištění a o zaměstnanosti zdejší soud nepovažuje za podstatné. V novém projednání byly totiž výzvy k odstranění rozporu formulovány tak, že žalobkyně a zmocněnec měli uvést období, kdy pečovali o T. V., a dále měli uvést i rozsah péče o toto dítě. Z formulace

je zřejmé, že úřad práce požadoval i informaci o tom, jestli některý z rodičů pečoval o T. V. v režimu osobní péče a v jakém období tomu tak bylo.

61. Žalobkyně dále namítala, že o dítě osobně pečovat nemohla, neboť dcera navštěvovala mateřskou školu v celodenním režimu. Pokud dítě navštěvuje mateřskou školu na dobu, která nepřevyšuje 4 hodiny denně (popř. 92 hodin měsíčně), osoba poskytující péči se pro účely hrazení zdravotního pojištění státem považuje za pečující osobu (§ 7 odst. 1 písm. k) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění) a pro nárok na rodičovský příspěvek u dětí mladších 2 let (§ 31 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře). V případě, že by bylo možno analogicky posoudit osobní péči o dítě ve věku do 4 let podle zákona o zaměstnanosti jako celodenní péči ve smyslu výše uvedených předpisů o veřejném zdravotním pojištění a o státní sociální podpoře, pokud by dítě navštěvovalo mateřskou školu v celodenním režimu, nejednalo by se v případě žalobkyně o celodenní osobní péči. V případě žalobkyně však k takovému posouzení ani nebylo třeba přistupovat. Sice v průběhu správního řízení tvrdila, že dcera navštěvovala v předmětném období mateřskou školu v celodenním režimu, své tvrzení však po celou dobu správního řízení nedoložila, ač mohla a rovněž k tomu byla správním orgánem vyzvána. Svá tvrzení pak nedoložila ani v průběhu řízení soudního.
62. V průběhu řízení tak měla žalobkyně možnost uvedené skutečnosti doplnit a postavit najisto, jak doplněním čestných prohlášení, tak případně listinami potvrzujícími, že T. V. v předmětném období navštěvovala mateřskou školu v celodenním režimu. Pokud se však ani po opakovaných výzvách nepodařilo skutkový stav doplnit, nelze tuto skutečnost přičítat k tíži správních orgánů, které se o to pokusily podle názoru krajského soudu dostatečným způsobem. Povinnost uvést rozhodné skutečnosti přitom leží na žalobkyni, neboť podle ustanovení § 42 odst. 2 věty první zákona o zaměstnanosti je skutečnosti rozhodné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti povinen doložit uchazeč o zaměstnání. Povinnost objasnit skutkový stav nadále leží na úřadu práce, nicméně čestné prohlášení o péči o dítě je nepochybně rozhodnou skutečností, kterou správní orgán potřebuje pro rozhodnutí ve věci a kterou nemůže získat jiným způsobem než od uchazeče o zaměstnání.
63. Lze rovněž odkázat na žalobkyni i žalovaným zmiňovaný rozsudek ze dne 27. 8. 2014, č. j. 3 Ads 91/2013 – 47, kdy Nejvyšší správní soud posuzoval obdobnou situaci, ovšem s tím rozdílem, že v daném řízení stěžovatelka v průběhu správního řízení tvrdila, že o své dítě ve věku do 4 let nepečovala, a následně nebyla správními orgány vyzvána k doplnění tohoto svého sdělení. To se v nyní posuzovaném případě nestalo, protože úřad práce žalobkyni i jejího zmocněnce několikrát vyzval k doplnění svých tvrzení a odstranění rozporů.
64. Bylo tedy nutné vycházet z toho, že žalobkyně uvedla v čestném prohlášení při podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti, že pečuje o dítě ve věku do 4 let „od 13. 4. 2016 doposud“. Současně pak ani na výzvu správního orgánu I. stupně nikterak neodstranila rozpory, které ohledně péče o dceru T. V. nastaly (následně už nikoliv vinou správního orgánu I. stupně). Odstranit nastalé rozpory bylo plně v dispozici a v zájmu žalobkyně, resp. jejího zmocněnce, avšak neučinili v průběhu správního řízení nic pro to, aby rozpory byly odstraněny. Z listin předložených Českou správou sociálního zabezpečení a Všeobecnou zdravotní pojišťovnou současně vyplývá, že minimálně po dobu pobírání rodičovského příspěvku i poté do 31. 3. 2019 (tj. než nastoupila do zaměstnání) o T. V. osobně pečovala právě žalobkyně. Nelze tudíž ani nikterak automaticky usuzovat na to,

že v období 4. 6. – 6. 6. 2019 o dítě osobně pečoval P. V., byť předložil čestné prohlášení, že o dceru pečoval „od 13. 4. 2016 doposud“.

65. Pro řízení není ani podstatné, po jak dlouhou dobu žalobkyně za svůj život pracovala. Pro poskytnutí podpory v nezaměstnanosti jsou podstatné poslední 2 roky před podáním žádosti, v rámci nichž je nutné splnit 12 měsíců důchodového pojištění. Žalobkyně přitom nepracovala po celé 2 roky, v zaměstnání byla pouze v období od 1. 4. 2019 do 3. 6. 2019 a rovněž byla důchodově pojištěna v období od 1. 6. 2017 do 30. 6. 2017, od 1. 5. 2018 do 31. 5. 2018 a od 1. 5. 2019 do 31. 5. 2019. Dále jí byla započítána náhradní doba, neboť od 13. 4. 2016 pečovala o dítě ve věku do 4 let, přičemž pobírala rodičovský příspěvek a po jeho vyčerpání následně stále čerpala rodičovskou dovolenou až do nástupu do zaměstnání. V tomto ohledu přitom benefit zápočtu náhradní doby za osobní péči o dítě do 4 let žalobkyně nerozporovala.
66. Na základě výše uvedeného krajský soud uzavírá, že správní orgány na základě zjištěného skutkového stavu vycházely z toho, že o dítě T. V. žalobkyně pečovala v posuzovaném období od 4. 6. do 6. 6. 2019, které je s ohledem na výše uvedené období rozhodným pro stanovení výše podpory v nezaměstnanosti. Správní orgány proto nemohly učinit jinak, než žalobkyni vypočítat výši příspěvku v nezaměstnanosti podle ustanovení § 51 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti. Jsou totiž povinny vypočítat výši příspěvku za poslední rozhodné období, jímž byla v případě žalobkyně náhradní doba zaměstnání – péče o dítě ve věku do 4 let podle ustanovení § 41 odst. 3 písm. c) zákona o zaměstnanosti.
67. O podjatosti úřední osoby Ing. P. O. pak bylo úřadem práce rozhodnuto usnesením ze dne 23. 6. 2020 tak, že tato úřední osoba není vyloučena z projednávání. Proti rozhodnutí úřadu práce podala žalobkyně odvolání. Rozhodnutí úřadu práce pak bylo potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 9. 2020. Je zjevné, že důvody podjatosti Ing. O. žalobkyně spojovala pouze s podáním trestního oznámení vůči této úřední osobě, které se zakládá na tvrzeném nesprávném úředním postupu. Lze se pak shodnout s argumentací žalovaného, že podané trestní oznámení ze strany žalobkyně vůči Ing. O. není dostatečným důvodem pro pochybnosti o jeho nepodjatosti. Z obsahu správního spisu skutečně vyplývá, že důvody podjatosti žalobkyně spatřovala pouze v postupu Ing. O. ve správním řízení o její žádosti o podporu v nezaměstnanosti. Jiné důvody pro podjatost této úřední osoby žalobkyně neuváděla. Nelze ani usuzovat na to, že by Ing. O. s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům měl pozitivní či negativní zájem na výsledku řízení. Závěr o jeho nepodjatosti tedy krajský soud považuje za správný. Soud také konstatuje, že z průběhu správního řízení, z obsahu správního spisu ani z obsahu prvostupňového a napadeného rozhodnutí nelze vysledovat jakékoliv známky neobjektivity ze strany některé z oprávněných úředních osob.
68. Co se týče oprávněné úřední osoby Mgr. M. M., tento byl jako oprávněná úřední osoba označen sdělením úřadu práce ze dne 10. 7. 2020. Mgr. M. před tímto sdělením učinil pouze dva úkony – zaslal zmocněnci oznámení ohledně možnosti nahlížení do spisu ze dne 7. 7. 2020 a následně byl přítomen nahlížení do spisu dne 9. 7. 2020. Krajský soud pak má shodně s žalovaným za to, že pochybení bylo dodatečně zhojeno tím, že byl Mgr. M. doplněn do soupisu oprávněných úředních osob. Pokud se působení Mgr. M. před aktualizací seznamu oprávněných úředních osob týkalo pouze úkonů spojených s nahlížením do spisu, pak podle názoru soudu takové působení nemělo vliv na zákonnost

správního řízení, ani nemohlo způsobit nezákonnost rozhodnutí vydaného v tomto správním řízení.

69. Rovněž soud neshledává důvodnou žalobní námitku, že výzvy vůči otci dítěte jsou neúčinné, když otec není účastníkem řízení. Podle ustanovení § 147b zákona o zaměstnanosti *státní orgány, obce a kraje a jejich orgány, další právnické a fyzické osoby sdělují na výzvu Úřadu práce bezodkladně a bezplatně údaje rozhodné pro zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, pro nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, její výši nebo výplatu, pro poskytování příspěvku v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, pro povolení k zaměstnání cizince, pro výkon umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dítěte a pro kontrolní činnost a dále Úřadu práce údaje související s plněním povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, včetně způsobů plnění, a Státnímu úřadu inspekce práce, oblastním inspektorátům práce údaje rozhodné pro účely kontroly plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením; mohou tak učinit způsobem umožňujícím dálkový přístup.* Na výzvu úřadu práce tak byl zmocněnec, tedy otec T. V., povinen sdělit rozhodné údaje pro nárok na podporu v nezaměstnanosti, i přesto, že nebyl účastníkem řízení. Údaje týkající se období a rozsahu péče o T. V. přitom nepochybně jsou rozhodné pro výši podpory v nezaměstnanosti pro žalobkyni, nadto v kontextu daného řízení. Soud na tomto místě připomíná, že sám zmocněnec již před výzvou úřadu práce v průběhu správního řízení předložil čestné prohlášení o péči o dítě, ačkoliv nebyl účastníkem řízení. Jak však uvedl žalovaný, pro správní řízení bylo podstatné zejména to, že na výzvu nereagovala sama žalobkyně.
70. Na závěr krajský soud dodává, že úpravu týkající se zápočtu náhradních dob zaměstnání pro rodiče pečující osobně o dítě ve věku do 4 let, ani lhůtu 3 pracovních dnů k podání žádosti o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání a o podporu v nezaměstnanosti nepovažuje za diskriminační, ani protiústavní. Zápočet náhradních dob zaměstnání je naopak benefitem ze strany státu pro rodiče pečující osobně o děti ve věku do 4 let. Kdyby totiž náhradní doby zaměstnání zákonodárce nestanovil, rodiče pečující osobně o děti ve věku do 4 let by po skončení této činnosti neměly žádný nárok na podporu v nezaměstnanosti, ani by se jim uvedené doby nepočítaly do důchodového pojištění. Zároveň předmětná právní úprava vůbec nestanovuje, že by se tento institut měl týkat výhradně žen, uvedená úprava se týká i mužů, kteří osobně pečovali o dítě ve věku do 4 let. Pokud by v totožné situaci jako žalobkyně byl muž, správní orgány by postupovaly při zápočtu náhradních dob zaměstnání naprosto stejně. Je logické, že stanovení výše podpory v nezaměstnanosti se v tomto případě odvíjí od násobků průměrné mzdy v národním hospodářství, neboť vzhledem k absenci příjmů z předchozího zaměstnání by jinak nebylo možné těmto osobám vypočítat výši podpory v nezaměstnanosti. Rovněž lhůta 3 pracovních dnů k podání žádosti o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání a o podporu v nezaměstnanosti je benefitem vůči žadatelům. Jak soud uvedl již výše, právo žádat o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání a o podporu v nezaměstnanosti v případě promeškání lhůty nezaniká a lze podat žádost i později, a podpora v nezaměstnanosti poté bude vyplácena nikoliv ode dne následujícího po skončení zaměstnání, ale až ode dne podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti. Je přitom pochopitelné, že zákonodárce stanovil relativně krátkou lhůtu 3 pracovních dnů, aby byla zachována přímá návaznost na předchozí zaměstnání či jinou činnost, zároveň však podle názoru soudu nejde o lhůtu nesplnitelnou.

VIII. Závěr a náklady řízení

71. Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že postup žalovaného nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek, v odůvodnění rozhodnutí jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z uvedených důkazů. Skutkový stav věci byl tedy zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Soud neshledal ve správním řízení žádná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.
72. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
73. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, protože nemá právo na náhradu nákladů řízení.
74. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. května 2023

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce